

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 25 Nisan 2025
Sayı : 1179

10/2663

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda gerekçesi belirtilen konunun araştırılması, sağlık hizmetlerine erişimin teşviki, aşı reddi ile mücadele yöntemlerinin gözden geçirilmesi, vatandaşlık başvurularında halk sağlığını ilgilendiren kriterlerin değerlendirilmesi ve aile sağlığı merkezlerinde görev yapan sağlık çalışanlarının mağduriyetlerinin tespit edilerek çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederim ve teklif ederiz.

A. Tuncay BZKAN
İzmir M. V.

Özgür Erdem İNCESU
Ardahan Milletvekili

SEMRA DİNGER
ANKARA M. V.

ALİ KARAOĞA
DŞTK M. V.

Vecdi Gündoğdu
Kırklareli M. V.

Veli Ağbaba
Nabıya M. V.

Servet Mullaoglu
Hatay M. V.

İsmet Çamerhan
Gonakbale M. V.

Ufuk Gökçöre
Eskişehir M. V.

Süleyman BİLİCİ
Aydın M. V.

Bilal BİLİR
ADANA M. V.

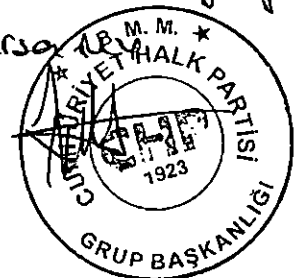
UZAŞ KARASU
Sivas M. V.

Avd. M. Savaş Tınal
Diyarbakır M. V.

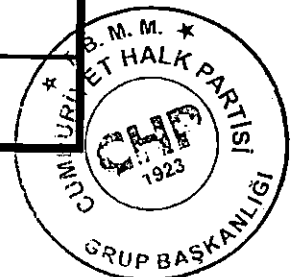
Nurhayat Altın Kaymazlı
Bursa M. V.

Mehmet TAHTASIZ
Sorum Milletvekili

Hüseyin YILDIR
AYDIN M. V.

1179. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]

GEREKÇE

Son yıllarda Türkiye genelinde aşı reddi vakalarında artış yaşanmakta, bu artış kamu sağlığını tehdit eder bir boyuta ulaşmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından da aşı karşıtlığı küresel sağlık tehditleri arasında sayılmakta olup, toplum bağışıklığının azalması, kızamık, boğmaca, kabakulak gibi önlenabilir hastalıkların tekrar yaygınlaşma riskini doğurmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Sağlık Bakanlığı verilerine göre, 2020 yılından itibaren düzenli olarak artış gösteren aşı reddi başvuruları, sadece bireylerin değil, tüm toplumun sağlığını riske atmaktadır. Özellikle çocukluk çağı bağışıklama programlarına dahil edilen aşıların reddi, bulaşıcı hastalıkların okul çağındaki çocuklar arasında yayılmasına zemin hazırlamaktadır. Bu durum, sadece bireysel sağlık değil, aynı zamanda eğitim, ekonomi ve sosyal refah açısından da zincirleme etkilere neden olmaktadır.

Bir diğer önemli konu ise, bazı yabancı uyruklu bireylerin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı kazandıktan sonra da çocuklarını aşılatmaktan kaçınmalarıdır. Bu durum, vatandaşlık sürecinde sağlık hizmetlerine bakışın değerlendirilmediğini ortaya koymakta; Türkiye'nin bağışıklama politikalarına tam uyum sağlanmadan vatandaşlık hakkı verilmesinin halk sağlığı açısından açık bir risk oluşturduğunu göstermektedir. Bazı ailelerin Türkiye'de uzun süre yaşamalarına rağmen sağlık sistemine entegre olamamaları, toplumla temas noktalarında (okul, kreş, toplu taşıma vb.) ciddi sağlık açıkları doğurmaktadır.

Öte yandan, aile sağlığı merkezlerinde görev yapan aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanları, aşı reddi durumlarında oldukça kapsamlı bir idari sorumluluk altına girmektedir. Bu çalışanlar, her bir aşı reddi vakası için detaylı bilgilendirme formu düzenlemekte, aileyi tekrar tekrar bilgilendirmekte ve ilgili belgeleri düzenli olarak İl Sağlık Müdürlükleri'ne bildirmektedir. Ancak zamanında veya eksiksiz bildirim yapılamaması durumunda; ekibiyle beraber maaş kesintisi, ihtar gibi cezai yaptırımlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu uygulamalar, zaten yoğun iş yükü altında çalışan sağlık personelinin psikolojik ve mesleki tükenmişliğini artırmakta, özlük haklarını zedelemekte ve kamu hizmetinin kalitesini düşürmektedir.

Ayrıca, aşı reddi sayılarının artışı ile sağlık çalışanlarına yüklenen idari görevlerin paralel şekilde artması, sağlık hizmetinin asıl amacı olan koruyucu ve tedavi edici faaliyetlerden uzaklaşmasına neden olmaktadır. Bu durum, sağlık sisteminin etkinliğini zayıflatmakta, vatandaş ile sağlık kurumu arasındaki güveni sarsmaktadır.

Tüm bu nedenlerle;

- Türkiye'de artan aşı reddi vakalarının nedenlerinin kapsamlı biçimde araştırılması,
- Vatandaşlık başvurularında halk sağlığı açısından dikkate alınması gereken kriterlerin belirlenmesi,
- Yabancı uyruklu bireylerin Türkiye sağlık sistemine entegrasyonunun incelenmesi,
- Aile sağlığı çalışanlarının aşı reddi nedeniyle karşılaştığı iş yükü ve hak kayıplarının tespit edilmesi,
- Bu sorunlara yönelik yasal, idari ve sağlık politikası temelli çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

